

**Stanowisko strony mniejszościowej
Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
w sprawie nauczania języków mniejszości narodowych i etnicznych
oraz języka regionalnego,
przyjęte na posiedzeniu w dniu 12 czerwca 2018 r.**

Środowiska mniejszościowe w Polsce od wielu lat wskazują na problemy z nauczaniem języków mniejszości w polskim systemie edukacji związane z faktem, iż uczestnictwo w tych zajęciach i ewentualne egzaminy nie wpływają w żaden sposób na dalszą edukację tych dzieci. W konsekwencji oznacza to więc, iż uczniowie ci mają dodatkowe zajęcia, ewentualne dodatkowe egzaminy, a w przypadku języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej dochodzi do tego zakaz zdawania tego języka jako języka obcego. Polski system edukacji nie przewiduje bowiem z tytułu nauki języka mniejszości żadnego czytelnego systemu weryfikacji znajomości tego języka przy okazji ubiegania się o miejsca w szkołach ponadpodstawowych czy na studiach. Taka rzeczywistość skutkuje tym, że np. w przypadku mniejszości niemieckiej rodzice i dzieci rezygnują z nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej na rzecz nauczania tego języka jako języka obcego, ponieważ znajomość języka obcego jest w czytelny sposób weryfikowana na kolejnych etapach edukacyjnych. W przypadku innych języków mniejszości od dawna mamy do czynienia ze stagnacją i brakiem tendencji rozwojowych, jeżeli chodzi o liczbę uczniów przystępujących do egzaminów z języka mniejszości.

W związku z powyższym postulujemy wprowadzenie następujących zmian w przepisach oświatowych dotyczących uczniów uczęszczających na język mniejszości lub język regionalny:

1. Wprowadzenie zapisu mówiącego, że w przypadku, gdy uczeń jest objęty nauczaniem języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego uczeń ten może być zwolniony z nauczania drugiego języka obcego;

2. W przypadku egzaminów wprowadzenie zapisu, że uczeń zdający egzaminy z języka mniejszości może być zwolniony z egzaminów z języka obcego nowożytnego.

Wszystkie te postulaty znajdują swoje uzasadnienie w tym, że edukacja i egzaminy z języków mniejszości i regionalnego z założenia odbywają się na wyższym poziomie językowym niż edukacja i egzaminy z języka obcego. Stąd też tego rodzaju podniesienie rangi języków mniejszościowych i regionalnego mogłoby mieć znaczący i decydujący wpływ na zwiększenie liczby osób, które poddawałyby się weryfikacji znajomości tych języków poprzez udział w egzaminach. Tego rodzaju zapisy mogłyby więc w decydujący sposób przyczynić się do weryfikowalności efektów nauczania tychże języków w polskim systemie oświaty.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości

Warszawa, 12 czerwca 2018 r.